ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**ЗАТВЕРДЖУЮ**
Декан економічного факультету
_____Валентина ГЕЛЬМАН
(ініціали та прізвище)
«26» 08 2026

# СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

# МІЖНАРОДНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ

підготовки магістрів
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійна програма Міжнародна економіка,
спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини
за спеціальністю С 1 Економіка та міжнародні економічні відносини
галузі знань С – Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

**ВИКЛАДАЧ :** Дугієнко Н.О., к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки, природних ресурсів та економіки міжнародного туризму

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри міжнародної
економіки, природних ресурсів та економіки
міжнародного туризму

Протокол № 1 від "26"серпня 2026 р.
В.о. завідувача кафедри міжнародної
економіки, природних ресурсів та економіки
міжнародного туризму
_____ _Оксана ГАМОВА

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ _Юлія КУСАКОВА

2026 рік

**Зв`язок з викладачем:**
**E-mail:** dugienkonata@ukr.net
**Сезн ЗНУ повідомлення:** https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4748
**Телефон:** (*061) 228-76-29 (кафедра), 228-76-13 (деканат)*
**Інші засоби зв'язку:** *Moodle(форум курсу, приватні повідомлення)*
**Кафедра:** *міжнародної економіки, природних ресурсів та економіки міжнародного туризму, V корп. ЗНУ, ауд. 119*

## 1. Опис навчальної дисципліни

Метою курсу «Міжнародне ціноутворення» є ознайомлення здобувачів з теоретичними засадами ціноутворення, методами ціноутворення, основними ціновими стратегіями, особливостями державного регулювання цін, досвідом державного регулювання цін в зарубіжних країнах.

Предметом дисципліни є особливості ціноутворення на світових ринках при різних структурах ринку. Дисципліна «Міжнародне ціноутворення» розрахована на 1 семестр і основними завданнями її вивчення є:

- аналіз ролі системи ціноутворення на сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин;
- теорія ціни в економічному аналізі;
- вивчення ціноутворення в стратегії фірми;
- аналіз методів ціноутворення;
- ціноутворення в система міжнародної торгівлі;
- галузеві особливості ціноутворення.

Курс «Міжнародне ціноутворення» має міждисциплінарний характер та інтегрує в собі знання з багатьох економічних дисциплін. Відповідно до структурно-логічної схеми курс ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення дисциплін «Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства», «Міжнародний менеджмент», «Кон'юнктура міжнародних ринків». Загальні та спеціальні компетентності, отримані під час вивчення даної дисципліни, будуть необхідні студентам при підготовці кваліфікаційної роботи магістра, а також у подальшій професійній діяльності.

## Паспорт навчальної дисципліни

| **Нормативні показники** | **денна форма здобуття освіти** | **заочна форма здобуття освіти** |
|---|---|---|
| *1* | *2* | *3* |
| Статус дисципліни | **Вибіркова** | |
| Семестр | 3 -й | - |
| Кількість кредитів ECTS | **5** | |
| Кількість годин | 150 | |
| Лекційні заняття | 24 год. | - |
| Практичні заняття | 24 год. | - |
| Самостійна робота | 102 год. | - |
| Консультації | *Графік занять та консультацій:* *https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/economy/navchalnij_protses* *Формат проведення консультацій (дистанційно): ідентифікатор 7452045605, код доступу 12345* | |
| Вид підсумкового семестрового контролю: | **залік** | |
| Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle) | https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4748 | |

## 2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

| **Компетентності/ результати навчання** | **Методи навчання** | **Форми і методи оцінювання** |
|---|---|---|
| *1* | *2* | *3* |
| **ЗК-01** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).<br>**ЗК-02** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу<br>**ЗК-08** Здатність проводити дослідження на відповідному рівні<br>**СК-03** Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.<br>**СК-07** Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів економічної діяльності.<br>**ПРН 2.** Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.<br>**ПРН 7**.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.<br>**ПРН 8** Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.<br>**ПРН-18** Формувати, обґрунтовувати і реалізувати ефективні рішення з питань управління міжнародною політикою та міжнародною економічною діяльністю на рівні держави, регіону, об'єднаної територіальної громади, підприємства-суб'єкта міжнародної діяльності, базуючись на методах сучасних технологій пошуку нових ринків, механізмів зовнішньоекономічних зв'язків, технологій укладання міжнародних контрактів | *Репродуктивні методи* (лекція, пояснення, робота з методичними матеріалами).<br>*Наочні методи* (демонстрації та ілюстрації: схеми).<br>*Метод проблемного викладу* (постановка проблем і розкриття доказового шляху їхнього вирішення).<br>*Дискусійні методи*.<br>*Практичні методи* (виконання вправ, складання схем, таблиць тощо).<br>*Метод навчання з використанням Інтернет-технологій* (електронне навчання);<br>*Науково-дослідний* (частково пошуковий) метод.<br>*Самостійна робота.* | Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною шкалою, національною шкалою і шкалою ECTS.<br>*Контрольні заходи:* усне та письмове опитування, самостійна робота, практичні роботи, тестова перевірка, ситуаційні завдання, виступи студентів.<br>*Поточний контроль* проводиться у формі усного опитування або письмового контролю на практичних заняттях, виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.<br>*Підсумковий контроль (залік):* залікова контрольна робота (тестування) на платформі СЕЗН ЗНУ, індивідуальне завдання. |

## 3. Зміст навчальної дисципліни

**Змістовий модуль 1. Теоретичні основи ціноутворення на світовому ринку**

**Тема 1. Теоретичні основи ціноутворення на світовому ринку**

Світовий ринок, основні типи структури світового ринку, фактори, що визначають тип структури, міжнародний розподіл праці; загальний, приватний, одиничний міжнародний розподіл праці, світова ціна, теорії світової ціни, кон'юнктура світового ринку.

**Тема 2. Система цін світового ринку**

Множинність цін, експортна ціна, імпортна ціна, ринок продавця, ринок покупця, світові ризики, ціни «вільного» ринку, ціни «закритого» ринку, базисна ціна, довідкова ціна, контрактна ціна, біржові котирування, аукціон, торги, трансфертні ціни, преференційні ціни, ціна ФАС, КАФ, СІФ, цінові знижки, бонусні знижки, прості знижки, дилерські та брокерські знижки.

**Змістовий модуль 2. Державне регулювання та конкуренція як чинники формування цін на світових ринках**

**Тема 3. Державне регулювання світових цін**

Протекціонізм, прямі та непрямі методи регулювання цін, тариф, мито, ввізне мито, транзитне мито, вивізне мито, фіскальні та протекціоністські мита, специфічні та вартісні мита, нетарифні методи: кількісні, приховані, фінансові, квотування, квота, ем добровільні» обмеження експорту, державні закупівлі, технічні бар'єри, субсидування, експортне кредитування, демпінг, допомога.

**Тема 4. Конкуренція на світовому ринку і ціноутворення**

Конкуренція, конкурентоспроможність країни, цінова конкуренція, нецінова конкуренція, монополістична конкуренція, олігополістичний ринок, трансферне ціноутворення, ліцензування, патенти, франшизи.

**Змістовий модуль 3. Політика експортерів та міжнародне регулювання ціноутворення на світовому ринку**

**Тема 5. Політика експортерів**

Маркетинг, міжнародний маркетинг, функції ціни, цінова стратегія, цінова політика, вільні, регульовані і фіксовані ціни, політика «зняття вершків», політика «цінового лідера», політика престижних цін, ціна з відшкодуванням витрат виробництва, політика диференційованих цін, політика дискримінаційних цін, сегментування ринку, методи внесення комерційних поправок.

**Тема 6. Роль міжнародних та регіональних організацій і союзів в ціноутворенні на світовому ринку**

Міжнародні економічні організації; Всесвітня торгова організація; антидемпінгові, компенсаційні, захисні мита; обмежувальна ділова практика; міжнародні кредитно-фінансові інститути; Міжнародний банк реконструкції та розвитку; Міжнародний валютний фонд; фінансова допомога та кредити; Європейський Союз, ОПЕК.

**Змістовий модуль 4. Ціноутворення на основних сегментах світового ринку**

**Тема 7. Ціноутворення на світових товарних ринках**

Міжнародна торгівля, теорії міжнародної торгівлі, кон'юнктура світових товарних ринків, світовий товарний ринок, співвідношення світового експорту та виробництва товарів, товарні ринки сільгосппродукції, світовий ринок енергоресурсів, світові ціни на продукцію

видобувних галузей, світова торгівля готовими виробами, закономірності ціноутворення на світових товарні ринки.

**Тема 8. Світова торгівля послугами та ціни**

Світова торгівля, основні види послуг, структура експорту послуг, транспортні послуги, економічні послуги, інжиніринг, франчайзинг, ноу-хау, міжнародні транспортні тарифи, союзні тарифи, прямі тарифи, транзитні тарифи, рефаляції.

**Тема 9. Ціноутворення на світовому фінансовому ринку**

Світовий фінансовий ринок, міжнародний ринок цінних паперів, міжнародний ринок капіталів, грошовий ринок, цінний папір, акція, облігація, опціон, ф'ючерс, валюта, дериват, курс валют, ціна котирування, міжбанківська валютна біржа, світовий ринок золота. .

## 4. Структура навчальної дисципліни

| Вид заняття /роботи | Назва теми | Кількість годин | | Згідно з розкладом |
|---|---|---|---|---|
| | | о/д.ф. | з.ф. | |
| *1* | *2* | *3* | *4* | *5* |
| Лекція 1-2 | Теоретичні основи ціноутворення на світовому ринку | 4 | … | *Щотижня /тиждень 1-2* |
| Практичне заняття 1-2 | Теоретичні основи ціноутворення на світовому ринку<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 4 | | *Щотижня /тиждень 1-2* |
| Самостійна робота | Теоретичні основи ціноутворення на світовому ринку<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 16 | | |
| Лекція 3 | Система цін світового ринку | 2 | | *Щотижня /тиждень 3* |
| Практичне заняття 3 | Система цін світового ринку<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 | | *Щотижня /тиждень 3* |
| Самостійна робота | Система цін світового ринку<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 9 | | |
| Лекція 4 | Державне регулювання світових цін | 2 | | *Щотижня /тиждень 4* |
| Практичне заняття 4 | Державне регулювання світових цін<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 | | *Щотижня /тиждень 4* |
| Самостійна робота | Державне регулювання світових цін<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 9 | | |
| Лекція 5-6 | Конкуренція на світовому ринку і ціноутворення | 4 | | *Щотижня /тиждень 5-6* |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Практичне заняття 5-6 | Конкуренція на світовому ринку і ціноутворення<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 4 | | *Щотижня /тиждень 5-6* |
| Самостійна робота | Конкуренція на світовому ринку і ціноутворення<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 16 | | |
| Лекція 7 | Політика експортерів | 2 | | *Щотижня /тиждень 7* |
| Практичне заняття 7 | Політика експортерів<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 | | *Щотижня /тиждень 7* |
| Самостійна робота | Політика експортерів<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 9 | | |
| Лекція 8 | Роль міжнародних та регіональних організацій і союзів в ціноутворенні на світовому ринку | 2 | | *Щотижня /тиждень 8* |
| Практичне заняття 8 | Роль міжнародних та регіональних організацій і союзів в ціноутворенні на світовому ринку<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 | | *Щотижня /тиждень 8* |
| Самостійна робота | Роль міжнародних та регіональних організацій і союзів в ціноутворенні на світовому ринку<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 9 | | |
| Лекція 9-10 | Ціноутворення на світових товарних ринках | 4 | | *Щотижня /тиждень 9-10* |
| Практичне заняття 9-10 | Ціноутворення на світових товарних ринках<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 4 | | *Щотижня /тиждень 9-10* |
| Самостійна робота | Ціноутворення на світових товарних ринках<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 16 | | |
| Лекція 11 | Світова торгівля послугами та ціни | 2 | | *Щотижня /тиждень 11* |
| Практичне заняття 11 | Світова торгівля послугами та ціни<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 | | *Щотижня /тиждень 11* |
| Самостійна робота | Світова торгівля послугами та ціни<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 9 | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Лекція 12 | Ціноутворення на світовому фінансовому ринку | 2 | | *Щотижня /тиждень 12* |
| Практичне заняття 12 | Ціноутворення на світовому фінансовому ринку<br>Перелік питань та завдань розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 | | *Щотижня /тиждень 12* |
| Самостійна робота | Ціноутворення на світовому фінансовому ринку<br>Питання для розгляду та завдання для виконання розміщено в СЕЗН ЗНУ | 9 | | |

## 5. Види і зміст контрольних заходів

| **Вид заняття/ роботи** | **Вид контрольного заходу** | **Зміст контрольного заходу*** | **Критерії оцінювання та термін виконання*** | **Усього балів** |
|---|---|---|---|---|
| *1* | *2* | *3* | *4* | *5* |
| **Поточний контроль** | | | | |
| Практичне заняття №1-2 | Усне опитування | Питання для підготовки розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 бали – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна;<br>1 бал – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. | **2** |
| | Виконання ситуаційних завдань | Робота в групах (виконання ситуаційних завдань) | Оцінювання за роботу в групах:<br>1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору,<br>1 бал – аргументованість, оригінальність пропонованих рішень<br>1 бал – активність під час групової роботи; уміння вести дискусію | **3** |
| Практичне заняття №3-4 | Усне опитування | Питання для підготовки розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 бали – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна;<br>1 бал – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. | **2** |
| | Виконання ситуаційних завдань | Робота в групах (виконання ситуаційних завдань) | Оцінювання за роботу в групах:<br>1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору,<br>1 бал – аргументованість, оригінальність пропонованих рішень<br>1 бал – активність під час групової роботи; уміння вести дискусію | **3** |
| Практичне заняття №5-6 | Усне опитування | Питання для підготовки розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 бали – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна;<br>1 бал – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно | **2** |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | аналізувати, робити висновки. | |
| | Виконання ситуаційних завдань | Робота в групах (виконання ситуаційних завдань) | Оцінювання за роботу в групах:<br>1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору,<br>1 бал – аргументованість, оригінальність пропонованих рішень<br>1 бал – активність під час групової роботи; уміння вести дискусію | **3** |
| | Тестування Атестація 1 | Тестування проводиться в СЕЗН ЗНУ.<br>Контрольна робота | Тестове завдання складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,5 бала.<br>Контрольна робота | **10**<br>**5** |
| Практичне заняття №7-8 | Усне опитування | Питання для підготовки розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 бали – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна;<br>1 бал – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. | **2** |
| | Виконання ситуаційних завдань | Робота в групах (виконання ситуаційних завдань) | Оцінювання за роботу в групах:<br>1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору,<br>1 бал – аргументованість, оригінальність пропонованих рішень<br>1 бал – активність під час групової роботи; уміння вести дискусію | **3** |
| Практичне заняття №9-10 | Усне опитування | Питання для підготовки: розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 бали – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна;<br>1 бал – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. | **2** |
| | Виконання ситуаційних завдань | Робота в групах (виконання ситуаційних завдань) | Оцінювання за роботу в групах:<br>1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору,<br>1 бал – аргументованість, оригінальність пропонованих рішень<br>1 бал – активність під час групової роботи; уміння вести дискусію | **3** |
| Практичне заняття №11-12 | Усне опитування | Питання для підготовки: розміщено в СЕЗН ЗНУ | 2 бали – відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями, повна і послідовна;<br>1 бал – знання неповні, поверхневі. Студент відтворює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. | **2** |
| | Виконання ситуаційних завдань | Робота в групах (виконання ситуаційних завдань) | Оцінювання за роботу в групах:<br>1 бал - вміння чітко, логічно та повно викладати основні положення, аргументовано відстоювати точку зору, | **3** |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | 1 бал – аргументованість, оригінальність пропонованих рішень<br>1 бал – активність під час групової роботи; уміння вести дискусію | |
| | Тестування Атестація 2 | Тестування проводиться в СЕЗН ЗНУ.<br>Контрольна робота | Тестове завдання складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,5 бала.<br>Контрольна робота | **10**<br>**5** |
| **Усього за поточний контроль** | | | | **60** |
| **Підсумковий контроль** | | | | |
| **Залік** | Залікова контрольна робота | Тестування проводиться в СЕЗН ЗНУ. | Тестове завдання складається з 20 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 1 бал. | **20** |
| | Індивідуальне завдання | Індивідуальне завдання з «Міжнародне ціноутворення» передбачає підготовку доповіді та презентації щодо сучасних методів міжнародного ціноутворення. Захист відбувається на практичному занятті. Робота виконується за обраною студентом темою з переліку запропонованих тем. З методичними рекомендаціями і вимогами до виконання індивідуального завдання можна ознайомитись на сторінці курсу у Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4748 | Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання індивідуального завдання, становить 20 балів (15 балів - доповідь, 5 балів - презентація).<br>Критерії оцінювання доповіді:<br>15 балів – повне розкриття теми, наявність власної думки, висновків та списку використаних літературних джерел;<br>10-14 балів – тема розкрита не повністю, наявні помилки в оформленні;<br>5-9 балів – наявні матеріали, які не дозволили студенту розкрити тему, відсутня думка студента;<br>1-4 бали – наявні окремі матеріали, які не дозволяють оцінити думку студента щодо теми дослідження.<br>Критерії оцінювання презентації:<br>5 балів – презентація точно відповідає темі, містить важливу інформацію, має чітку, логічно вибудувану структуру, робота є прикладом високого рівня володіння комп'ютерними технологіями;<br>3-4 бали – загалом презентація відповідає темі і є досить інформативною, прослідковується певна структура в розміщенні інформації, проте естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації та не зовсім доречна графіка оформлення.<br>1-2 бали – містить близький за тематикою матеріал, але не несе важливої інформативної функції, важко вловити структуру подання інформації, графіки і таблиці відсутні, естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення). | **20** |
| **Усього за підсумковий контроль** | | | | **40** |

**Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS**

| За шкалою ECTS | За шкалою університету | За національною шкалою | |
|---|---|---|---|
| | | Екзамен | Залік |
| A | 90 – 100 (відмінно) | 5 (відмінно) | Зараховано |
| B | 85 – 89 (дуже добре) | 4 (добре) | |
| C | 75 – 84 (добре) | | |
| D | 70 – 74 (задовільно) | 3 (задовільно) | |
| E | 60 – 69 (достатньо) | | |
| FX | 35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання) | 2 (незадовільно) | Не зараховано |
| F | 1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом) | | |

## 6. Основні навчальні ресурси

### Рекомендована література

1. Бутенко І. В., Прозорова І. В. Маркетингова цінова політика: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 332с.
2. Окландер М. А., Чукурна О. П. Маркетингова цінова політика. навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
3. Основи ціноутворення : навч. посіб. / Н. І. Верхоглядова, С. Б. Ільїна та ін. Київ : Кондор, 2017. 252с.
4. Пінішко В. С. Ціни і ціноутворення: навч. посібник. Львів: Інтелект-Захід, 2016. 488с.
5. Шкварчук Л. О. Ціни і ціноутворення : навч. посібник. Київ : Кондор, 2018. 308с.
6. Задоя А. О., Венгер С. А. Трансфертне ціноутворення у міжнародному бізнесі. Академічний огляд. 2011. №2(35). URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/ao/2011_2/23.pdf.
7. Литвиненко Я. В. Сучасна політика ціноутворення: навч. посібник. Київ: Вид. центр МАУП, 2013. 212 с.
8. Мазаракі, А. А.,Мельник Т. М. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі: монографія. Київ: КНТЕУ, 2010. 470 с.
9. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення. Навчальний посібник Київ: «Центр учбової літератури», 2012. 480 с.
10. Ушакова Н. Г., Савицька Н. Л.. Міжнародне ціноутворення: навч. посіб. Київ.: Професіонал, 2004. 218 с.
11. Ціноутворення: навч. посіб. / А. О. Аветисова та ін. М-во освіти і науки, молоді та спорту України. Дніпро : ДНУ, 2021. 193с.

### Інформаційні ресурси

1. Енергетична Хартія. URL: http://www.encharter.org
2. Євростат. URL: http://www.eurostat.com
3. Світова організація торгівлі (СОТ). URL: http://www.wto.org
4. Офіційний сайт Coca-Cola. URL: http:/ www.coca-cola.ua
5. Офіційний сайт Gartner URL: http://www.gartner.com/technology/home.jsp
6. Офіційний сайт Nokia URL: http://www.nokia.ua/about-nokia/company/vision-and-strategy

7. Рейтинг ТОП-200 - Найбільші компанії України 2023. URL: https://inventure.com.ua/uk/tools/database/rejting-top-200-najbilshi-kompaniyi-ukrayini-2023

8. Яка економіка стала найуспішнішою у 2023 році: рейтинг від The Economist. Онлайн-медіа «Інформаційне агентство «Главком». URL: https://glavcom.ua/world/world-economy/jaka-ekonomika-stala-najuspishnishoju-u-2023-rotsi-rejtinh-vid-the-economist-976919.html#google_vignette

## 7. Регуляції і політики курсу

**Відвідування занять. Регуляція пропусків.**
Відвідування занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій, щоб недопустити накопичення відпрацювань. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни.

**Політика академічної доброчесності**
Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ https://www.znu.edu.ua/docs/kodeks_akadem__chnoyi_dobrochesnost___.pdf).

**Використання комп'ютерів/телефонів на занятті**
Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації, під час он-лайн тестування тощо). Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

**Комунікація**
Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є СЕЗН ЗНУ.
Важливі повідомлення загального характеру розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень.
В разі особливої необхідності комунікація може здійснюватись через месенджери Telegram та Viber., електронну пошту. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

**Визнання результатів неформальної/інформальної освіти**
Зарахування балів за певні види робіт або теми курсу може бути здійснене на основі врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти.
Особливості процедури визнання результатів неформальної/інформальної освіти та необхідні документи вказані в Положенні Запорізького національного університету «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та /або інформальної освіти (https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul__tat__v_navchannya.pdf)

# ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

**ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2026-2027 н. р.** доступний за адресою: https://tinyurl.com/yckze4jd.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.** Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: https://tinyurl.com/y9tve4lk.

**ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ.** Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9pkmmp5. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: https://tinyurl.com/ycds57la.

**ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ.** Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: https://tinyurl.com/57wha734. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/yd6bq6p9; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: https://tinyurl.com/y9r5dpwh.

**ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА.** Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

**УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ**
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

**РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.** Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: https://tinyurl.com/ydhcsagx.

## РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**: http://library.znu.edu.ua. Графік роботи абонементів: понеділок-п`ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

**СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):** https://moodle.znu.edu.ua
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015.
**ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**: http://sites.znu.edu.ua/child-advance/
**ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ**: https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim
**ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ)**: http://sites.znu.edu.ua/confucius